

Česká školní inspekce

Jihomoravský inspektorát

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Lipůvka

679 22 Lipůvka 113

Identifikátor školy: 600 105 377

Termín konání inspekce 3. a 4. únor 2004

Čj.:	12-1073/04-5186
Signatura:	ollax104

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- ❖ personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce vzhledem k realizovanému vzdělávacímu programu v mateřské škole
- ❖ průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v mateřské škole

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Dvoutřídní mateřskou školu, příspěvkovou organizaci, zřídila Obec Lipůvka ke dni 1. 1. 2003. Stanovená kapacita zařízení je 50 dětí. V letošním školním roce bylo do mateřské školy zapsáno 45 dětí místních a z okolních vesnic, z toho 5 dětí na nepravidelnou docházku. Jsou rozděleny do dvou tříd podle věku (3 – 5leté a 5 – 7leté). Provoz zařízení je od 6.30 do 16.00 hodin. Mateřská škola sdružuje školní jídelnu s kapacitou 53 jídel. Výchovně-vzdělávací program školy se řídí *Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání (VÚP 2001)*.

PERSONÁLNÍ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Výchovně-vzdělávací práci v mateřské škole zajišťují čtyři pedagogické pracovnice včetně ředitelky. Tři splňují předepsanou pedagogickou a odbornou způsobilost, jedné chybí odborné vzdělání, které si v současné době doplňuje studiem na Vyšší odborné pedagogické škole v Litomyšli. Jedna učitelka pracuje pouze se zkráceným pracovním úvazkem. Stanovená přímá práce s dětmi je rozložena promyšleně vzhledem k zajištění bezpečnosti dětí a umožňuje učitelkám věnovat se dětem v dostatečné míře individuálním způsobem.

Organizační strukturu školy zpracovala ředitelka ve *Vnitřním řádu*, který je zveřejněný na viditelném místě v šatně dětí a obsahuje dohodnuté povinnosti rodičů vůči škole. Jejich práva se v něm neuvádí. *Organizační řád mateřské školy*, určený pro zaměstnance, poskytuje základní ustanovení a obecné informace o chodu zařízení. Všichni pracovníci jsou s ním řádně seznámeni. Úkoly a povinnosti jednotlivých pracovníků, včetně delegování určitých pravomocí nemá ředitelka dostatečně promyšleno ani zpracováno. Také pro informovanost pracovního kolektivu není zatím vytvořený žádný systém, předávání aktuálních zpráv se děje mezi zaměstnanci pouze osobním stykem. Závažnější otázky řeší kolektiv na méně četných schůzkách pedagogických a provozních. Společná zasedání se zabývají více organizačními a provozními problémy než výchovně-vzdělávací činností a neslouží tak ředitelce jako zpětná vazba a kvalitní poradní orgán.

Vedení zaměstnanců, vzhledem ke krátkodobému působení ve funkci, se zatím ujala ředitelka ne příliš profesionálním způsobem. Své působení, i když kolegiální a lidské, postavila většinou pouze na osobních dohodách, postrádajících potřebnou dokladovanost. Většinu oblastí řízení, především metodické vedení nekvalifikované učitelky, hospitační činnost a kontroly, a také průkazné vedení školní dokumentace nemá zatím dostatečně ujasněny.

Závěry z prováděných hospitací jsou spíše povrchní, neposkytují zpětnou vazbu učitelkám a zjištěné nedostatky se většinou nepromítají do cílů dalších kontrol.

Málo efektivní je také plán dalšího vzdělávání pedagogů, zvláště uplatňování jejich získaných poznatků v praxi. Nepromyšlené je hlavně zařazování učitelek do vzdělávacích kurzů

s ohledem na jejich působení ve věkově odlišných třídách. Ředitelka školy má však sama o další vzdělávání velký zájem a účastní se jak školení pro řídicí pracovníky, tak různých kurzů a seminářů k prohlubování své odbornosti.

Pro hodnocení svých zaměstnanců zpracovala ředitelka pouze obecná, málo motivující kritéria, která pouze zčásti vycházejí z hlavních cílů výchovně-vzdělávacího programu školy.

Personální podmínky jsou s ohledem na krátkodobé působení ředitelky ve funkci hodnoceny jako dobré.

MATERIÁLNĚ-TECHNICKÉ PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

Mateřská škola je umístěna ve staré jednopatrové budově (vystavěna v roce 1901) bývalé základní školy. V současné době se z důvodu objevujících se závažných prasklin v omítce uvnitř a zvenku budovy domlouvá ve spolupráci se zřizovatelem naléhavá oprava. Za účelem provozu dvoutřídní mateřské školy jsou celkové prostory v budově dostatečně velké, málo promyšlené je však rozvržení jednotlivých místností vzhledem k výchovně-vzdělávací práci. Samostatná a stabilní ložnice pro děti obou tříd v přízemí neumožňuje pro nedostatek místa (a s tím spojené příslušné vybavení) postupné individuální vstávání a hry dětí. Školní zahrada je vybavená standardně, převážně kovové prolézačky však již nejsou vzhledem k bezpečnosti zcela vyhovující. V prvním patře se nacházejí dvě třídy, sloužící jak pro stolování dětí, tak ke hrovým činnostem po celý den. Jsou čisté a slunné, ale jejich prostory nejsou, zvláště v době prováděných skupinových her a pohybových aktivit, zcela dostačující. Nábytek ve třídách je policového typu, vhodný k samostatné obsluze dětmi při půjčování hraček a pomůcek. Stolky a židličky nejsou svými rozměry zcela přizpůsobeny odlišné výšce dětí ve třídách. Nově pořízené jsou vhodné hrací a relaxační kouty pro děti a pracovní stůl s nářadím.

Hračky a pomůcky mají děti k dispozici v dostatečném množství i pestrosti. Nové stavebnice a smysluplné moderní dřevěné hračky jsou doplňovány promyšleně vzhledem k rozvoji dětí. Také zásoba výtvarných potřeb a pracovního materiálu je dostatečná. Méně jsou k dispozici hudební pomůcky, sportovní nářadí je v obou třídách v odpovídajícím množství i složení. Dětské knihy mají děti ke svému volnému výběru v knihovničkách ve třídě, odborná literatura je umístěna v kanceláři ředitelky. Obě jsou průběžně doplňovány moderními kvalitními publikacemi.

Estetická úroveň prostor budovy školy, zvláště chodeb, schodiště a šaten je poměrně chudá, lépe jsou vyzdobeny třídy, většinou vhodně autentickými výtvarnými pracemi dětí.

Kontrolu materiálně-technických podmínek provádí ředitelka průběžně v součinnosti se školnicí a učitelkami tříd. Rozsáhlejší opravy budovy (v současnosti hluboké praskliny v omítce) se snaží zajišťovat ve spolupráci se zřizovatelem.

Materiálně-technické zázemí mateřské školy v současné době širší veřejnost nevyužívá.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou dobré.

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zpracován na období jednoho roku na základě *Rámcového programu pro předškolní vzdělávání*. Jeho hlavním cílem jsou základní potřeby vytváření vhodného a podnětného prostředí a rozvoj poznání dětí. Je přehledně strukturovaně sestaven a obsahuje hlavní témata pro činnosti s dětmi, které rozvíjejí učitelky dále v třídním plánování. Jeho forma je zatím spíše obecná, jako pracovní materiál je málo podnětný.

I přes tyto nedostatky je vzdělávací program ve svém celku realizován v souladu s obecnými cíli předškolní výchovy.

Povinnou dokumentaci vede mateřská škola ne zcela průkazným způsobem, dokumentace prokazující naplňování vzdělávacího programu je pouze povrchní a poskytuje malou přehlednost a informovanost.

Pro kontrolu naplňování programu nemá škola zatím vytvořený dostatečně kvalitní systém. Přestože hospitace za účelem sledování realizace cílů programu jsou dosti četné, jejich rozbor a stanovené závěry si všímají při hodnocení více obecné roviny. Důslednou analýzou se vzhledem k pedagogické problematice zatím nezabývají.

Systém kontroly plnění vzdělávacího programu zatím není dostatečně účinný.

Organizace výchovně-vzdělávacích činností nebyla z psychohygienického hlediska zcela vyhovující. Cvičení dětí bylo v režimu dne zařazeno po jídle. Pitný režim nebyl během dne dětmi dostatečně využíván. Při hromadném přecházení po obědě do ložnice v přízemí docházelo u dětí k nevhodným prostojkům a také jejich potřeba spánku nebyla vždy individuálně respektována. Rozdělení dětí do tříd na mladší a starší skupinu dostatečně nepodporovalo přirozený rozvoj sociálních vztahů. Spontánní a řízené činnosti byly během dne vcelku vyvážené, avšak jejich přizpůsobování vývojovým, kognitivním a emocionálním potřebám dětí bylo málo promyšlené.

Informační systém vůči rodičům není zatím efektivně zavedený. Opírá se především jen o osobní kontakt při předávání dětí. Škola málo využívá možnost informování rodičů prostřednictvím nástěnek o programu školy, výsledcích dětí např. při výtvarných činnostech, o různých odborných poznatcích z předškolní výchovy.

Organizace výchovně-vzdělávací práce ve všech oblastech zcela neodpovídá specifickým cílům předškolního vzdělávání.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce ve spontánních a řízených činnostech

Při výchovně-vzdělávacích činnostech se zčásti projevovaly neúplná kvalifikovanost pedagogického sboru a malá pružnost při využívání moderních trendů z oblasti předškolní výchovy. Nepromyšlená příprava, hlavně pro spontánní hry dětí vzhledem k jejich vývojovým a poznávacím potřebám, se odrážela v celkově neklidné atmosféře třídy, především starší věkové skupiny.

Při spontánních hrách motivovaly učitelky děti většinou pouze v úvodu vybraných činností. Ve vytvořených skupinách se proto společná a smysluplná hra rozvíjela jen ojediněle, většina dětí brzy živelně přecházela k jiným aktivitám. V jedné třídě měly děti volně

k dispozici různé tělovýchovné nářadí, které uměly samy vhodně využívat. Rozvoj jejich jemné motoriky i grafomotoriky se učitelky snažily podporovat nabízením různých pracovních listů a výtvarných materiálů, i když v některých případech s menší možností výběru. Rozvoj fantazie, představivosti a tvořivosti dětí tak nebyl vždy zcela dostatečně podporován. Také využívání hodnocení dětí k posílení jejich prožitků z drobných úspěchů nebylo vhodně uplatňováno – ve většině případech pouze neadresně a bez poskytování věcné zpětné vazby.

K řízeným činnostem vedly učitelky děti pozvolna a hromadným způsobem, nenutily je však a ponechávaly jim možnost ukončení vlastní hry. Záměrnými otázkami se snažily rozvíjet samostatný řečový projev dětí, ve většině případech však k tomu neposkytly dostatečný časový prostor. Ve třídách také chyběla dohodnutá pravidla chování, děti se k sobě projevovaly méně tolerantně a všechny ještě neuměly používat přiměřené společenské a zdvořilostní návyky. Při plánovaných, tématicky zaměřených činnostech využívaly učitelky méně metody aktivního učení přímým prožitkem a zkušeností dětí, spíše se zaměřovaly na slovní podání a vysvětlování. Také při využívání metody sebehodnocení dětmi nebyl v jednom případě zvolený postup přiměřený vývojovým možnostem a prožívání dětí.

Z hlediska psychohygieny nebyl ve třídách udržován dostatečný klid prostřednictvím zavedeného řádu a pravidel komunikace mezi dětmi. Déletrvající ruch, který vznikl živelným překřikováním a hlučným manipulováním dětí s velkými hračkami, vytvářel nepříliš vhodnou atmosféru pro harmonický rozvoj zvláště citlivějších jedinců. Učitelky se ale chovaly k dětem vlídně a trpělivě, v případech výchovného ovlivňování však často projevovaly nejistotu a nerozhodnost.

Průběh spontánních činností měl dobrou úroveň. Řízené činnosti byly hodnoceny jako vyhovující.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávacích činností

Pohybový rozvoj dětí včetně jemné motoriky byl na přiměřené úrovni a jejich rozvoji byla věnována dostatečná pozornost. Při sebeobslužných dovednostech při převlékání projevovaly děti většinou samostatnost odpovídající věku. U jídla nedokázaly ještě všechny starší děti správně používat příbor i držet lžici a také kulturnost nebyla při stolování příliš pěstována. Hygienické návyky neměly děti dostatečně a správně upevněné. Ke zdvořilému a kultivovanému chování byly vedeny málo a nedůsledně. Na rozvoj řečových a jazykových dovedností mělo negativní dopad poskytování menšího prostoru k samostatnému projevu dětí. Příležitosti k rozvíjení vlastní tvořivosti a fantazie byly dětem dány většinou při ranních hrách. Úroveň dětských prací a výrobků byla na standardní úrovni. Poznatky a dovednosti vztahující se k okolnímu světu a přírodnímu prostředí byly přirozeně rozvíjeny vzhledem k poloze školy a jejímu okolí.

Celkově byl průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti hodnoceny jako dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

- Údaje uvedené v platném *Rozhodnutí, kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení* s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 3624/2002 OŠ, ze dne 15. 4. 2003 jsou v souladu s údaji uvedenými ve *Zřizovací listině* s účinností od 1. 1. 2003 ze dne 9. 10. 2002.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. *Zřizovací listina s účinností ode dne 1.1.2003 ze dne 9. 10. 2002*
2. *Rozhodnutí kterým se mění zařazení do sítě škol, předškolních zařízení a školských zařízení s účinností od 1. 1. 2003 č.j. JMK 3624/2002 OŠ, ze dne 15. 4. 2003*
3. *Výkaz Škol (MŠMT) V 1-01 o mateřské škole podle stavu k 30. 9. 2003, ze dne 1. 10. 2003*
4. *Školní rámcový plán pro školní rok 2003 – 2004*
5. *Organizační řád mateřské školy v Lipůvce ze dne 1. září 2003*
6. *Třídní programy 1. a 2. třídy pro školní rok 2003/2004*
7. *Výroční zpráva o činnosti školy ve školním roce 2002/2003*
8. *Provozní řád mateřské školy na školní rok 2003/2004*
9. *Organizace dne v Mateřské škole Lipůvka pro školní rok 2003/2004*
10. *Pracovní doba zaměstnanců MŠ Lipůvka ze dne 4. 2. 2004*
11. *Docházka dětí 1. a 2. třídy ve školním roce 2003/2004*
12. *Přehledy výchovné práce 1. a 2. třídy ve školním roce 2003/2004*
13. *Evidenční listy dětí 1.a 2 třídy ve školním roce 2003/2004*
14. *Rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy 1. a 2. třídy ve školním roce 2003/2004*
15. *Zápisy z pedagogických a provozních porad*
16. *Kontrolní a hospitační činnost*
17. *Kritéria hodnocení pracovníků ve školním roce 2003/2004*
18. *Plán dalšího vzdělávání pro školní rok 2003/2004*
19. *Osobní spisy pedagogických pracovníků č. 23135, 73113, 17677, 26208 včetně dokladů o nejvyšším ukončeném vzdělání*
20. *Jmenovací dekret ředitelky školy ze dne 1. 9. 2003*
21. *Podací deník*
22. *Kniha úrazů*
23. *Kronika školy*
24. *Podkladová inspekční dokumentace ze dne 16. 1. 2004*
25. *Dotazníky pro rodiče*
26. *Inspekční zpráva č.j. 121 236/98-11066 ze dne 23. září 2003*

ZÁVĚR

Pedagogický sbor mateřské školy je dlouhodobě stabilizovaný a kromě jedné učitelky jej tvoří plně kvalifikované pracovnice.Všechny se dále odborně vzdělávají, avšak nové poznatky z předškolní výchovy se jim při práci s dětmi zatím příliš nedaří realizovat. Organizační a informační systém školy je z větší míry formální. Prováděná kontrolní a hospitační činnost není zcela účinná pro svoje povrchní hodnocení a závěry.Metodické vedení zaměstnanců i administrativy školy zatím vykazuje rezervy odpovídající začínající ředitelce.

Materiálně-technické podmínky školy umožňují plnit školní vzdělávací program. Velké prostory budovy bývalé základní školy poskytují rezervy v možnostech smysluplnějšího využití vzhledem ke vzdělávacímu programu školy.

Při výchovně-vzdělávacích činnostech se učitelky snažily pracovat s dětmi v souladu s novým programem, použité metody, organizace i osobní přístupy však svědčily o značné nejistotě při jeho realizaci. Pro základní klid a pohodu ve třídách chyběla zavedená pravidla chování a vzájemné komunikace mezi dětmi.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Složení týmu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Vedoucí týmu

Mgr. Ivana Běťáková, v.r.

.....

V Brně dne 20. února 2004

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy:

Razítko

Ředitelka školy, nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Titul, jméno a příjmení

Podpis

Lenka Němcová, ředitelka MŠ Lipůvka, v.r.

.....

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení na adresu pracoviště vedoucího inspekčního týmu, tj. Česká školní inspekce, Křížová 22, 603 00 Brno. Připomínky k obsahu inspekční zprávy se stávají její součástí.

Hodnotící stupnice:

Stupeň
Vynikající
Velmi dobrý
Dobrý
Vyhovující
Nevyhovující

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání inspekční zprávy	Podpis příjemce nebo čj. jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad – odbor školství	2004-03-09	12-1040/04/36-952
Zřizovatel	2004-03-09	12-1040/04/36-952
Rada školy	ne	

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány.